

PTÁCI

Máme zobák
a peří.

Lihneme se
z vajíčka.

Používáme
hnízda.

Máme křídla.

Kromě peří a zobáku je dalším společným znakem ptáků snášení vajec a přední končetiny přeměněné v křídla. Tělo většiny ptáků je dokonale přizpůsobeno pro let. Například rorýs obecný je tak obratný letec, že ve vzduchu i spí. U ptáků, kteří přišli na to, že je létání nebaví, došlo k zakrnění křídel. Tučňáci používají křídla jako ploutve při plavání pod vodou. K ochraně a vysezení vajec slouží hnízda. Mláďata jsou nezřídká po vylíhnutí holá a slepá a potřebují další péči rodičů.

☀ Kolibřík modrolící

Drobní, často nádherně zbarvení kolibříci jsou mistry akrobatického letu. Při hledání sladkého nektaru v květech se dokážou vznášet na místě, a dokonce za letu i couvat.

☀ Pštros dvouprstý

Velká váha neumožňuje pštrosům létat. V případě nebezpečí dokážou díky silným nohám běžet rychlostí 70 kilometrů za hodinu.

☀ Kivi hnědý

Drobný nelétavý pták kivi vede noční život. Žije v lesích na Novém Zélandu. Živočišnou potravu hledá v půdě svým dlouhým zobákem.

Kolibřík modrolící

Tukan obrovský

Kivi hnědý

Pštros dvouprstý

Výr virginský

Páv korunkatý

☀ Tukan obrovský

Přestože je nápadně velký zobák tukana lehký, není praktický pro delší lety. Hodí se na trhání ovoce z nedostupných větvíček a pomáhá regulovat teplotu těla.

☀ Výr virginský

Velmi citlivý sluch a bystrý zrak umožňuje sovám lovit i ve tmě. K chytání drobných živočichů používají silné nohy s ostrými drápy.

☀ Páv korunkatý

Dlouhá vlečka není pro život v divočině zrovna praktická. Roztažená do mohutného vějíře slouží pávovi k předvádění se při námluvách.

Pěvci

Jsme z toho zpěvu na větví.

Většina ptáků se řadí mezi pěvce. Zpěvem se ptáci dorozumívají a ukazují, kdo kde bydlí. Zvukové projevy jednotlivých druhů se značně liší. Někteří jsou vynikající skladatelé, zatímco jiní, jako třeba vrána, se do žádné muzikální produkce nehrnou. Pěvci jsou i přes drobné rozměry velmi inteligentní.

Flýj obecný

Sýkora modřínka

Žluva hajní

Brkoslav severní

18

☀ Kos černý

Černého kosa se žlutooranžovým zobákem je možné často potkat na zahradě, jak se přetahuje se žížalou. K snědku si rád dá i hmyz nebo bobule.

☀ Brkoslav severní

Větší zpěvný pták s malou chocholkou na hlavě, brkoslav severní, hnízdí často na stromech v sousedství dalších brkoslavů.

☀ Kardinál červený

Kardinál červený se vyskytuje na okrajích lesů a v zahradách Severní Ameriky. Samci mají výraznou karmínovou barvu.

☀ Hýl obecný

Baculatý hýl má, jako i další pěnkavoví ptáci, silný zobák stavěný pro louskání tvrdých semen.

☀ Žluva hajní

Výrazně žlutočerně zbarvené žluvy žijí nejčastěji v listnatých lesích, kde můžeme slyšet jejich charakteristický flétnový zpěv.

☀ Sýkora modřinka

Krásnou a obratnou sýkorku často spatříme u lidských obydlí. Ráda se zabydlí v ptačí budce a pomůže zahrádce od hmyzích škůdců.

Kardinál červený

Stehlík obecný

Kos černý

Drozd zpěvný

Vlaštovka obecná

☀ Stehlík obecný

Pestré barvy nosí samec i samička stehlíka. Setkat se s nimi můžeme v evropských lesích a zahradách, kde sbírají semena.

☀ Vlaštovka obecná

Obratné vlaštovky loví hmyz za letu. Ke stavbě hnízd splených z kousků hlíny často využívají stěny nebo trámy domů. Na zimu odlétají do teplých krajín.

☀ Drozd zpěvný

Drozd s oblibou hnízdí v otevřených lesích. Je častým obyvatelem zahrad, jako příbuzný kos, a má podobný jídelníček. Dokáže rozbít o kámen ulity šneků.

RYBY

Žijeme
ve vodě.

Máme ploutve
a šupiny.

Dýcháme
žábry.

Rozmnožujeme
se jikrami.

Život pod vodní hladinou je velmi pestrý – zejména v okolí korálových útesů tropických moří. Počet druhů ryb převyšuje počet druhů suchozemských obratlovců. Dýchání pod vodou zajišťují žábry. Povrch těla ryb chrání často šupiny a pohyb umožňují ploutve. K rozmnožování slouží většinou drobné jikry, kladené do vody. Jednotlivé druhy se přizpůsobily životu ve slané nebo sladké vodě. Jen někteří, například úhoři, tráví část života v obou prostředích.

✿ Pstruh duhový

Pstruhům se daří v neznečištěných a dobře okysličených chladnějších vodách. Někteří pstruzi tráví část života v moři.

✿ Piraña obecná

Tato sladkovodní dravá ryba má pověst nebezpečného predátora. I větší kořist dokáže hejno piraní během chvilky ohlodat ostrými zuby až na kost.

✿ Klaun očkatý

Známa barevná rybka klaun využívá k úkrytu žahavá chapadla sasaneček. Před spálením ji chrání vrstvička slizu na kůži.

Pstruh duhový

Piraña obecná

Klaun očkatý

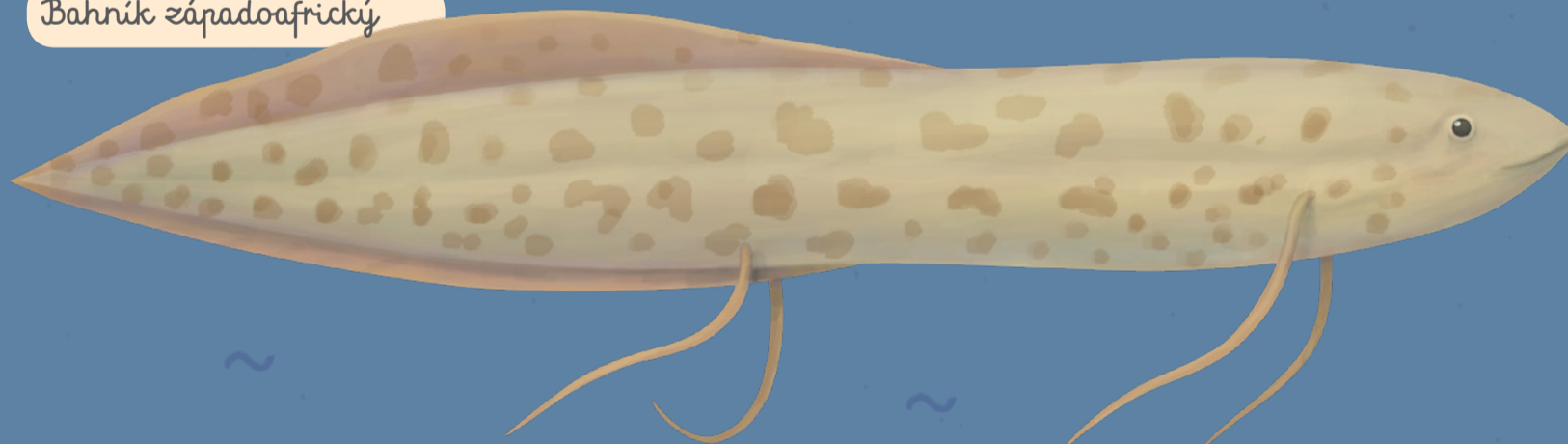

Ropušnice obecná

Zubatka Sloanova

Bahník západoafrický

✿ Ropušnice obecná

Dobře maskované ropušnice, žijící u dna, mohou být nebezpečné. Šlápnutí na jejich jedové trny bosou nohou je extrémně bolestivé.

✿ Zubatka Sloanova

V hlubinách oceánu, kde panuje naprostá tma, láká tato světélkující ryba kořist do tlamy plné dlouhých ostrých zubů.

✿ Bahník západoafrický

Bahníci jsou unikátní svou schopností dýchat vzduch. Kromě žaber jsou vybaveni plicními vaky, a tak mohou přežít období sucha jen v blátě.

Členovci

Máme krásný zadeček.

Mezi členovce patří pavouci, hmyz, krabi a další bezobratlí živočichové, jejichž tělo a nohy jsou článkovitě dělené a dobře přizpůsobené své funkci. Pevný obal těla slouží jako vnější kostra a chrání měkké vnitřní části.

Moucha domácí

Mravenec

Krevetka severní

Veleštír obrovský

Rak poustevníček

38

★ Veleštír obrovský

Na první pohled vypadá kolem 20 centimetrů dlouhý černý štír hrozivě. Jeho jed ale není tak nebezpečný jako u některých menších druhů.

★ Rak poustevníček

Dobré bydlení je pro poustevníčky velmi důležité. Nalezená ulita chrání jejich měkké tělo. Není divu, že se o nejlepší domky mezi sebou často i poperou.

★ Sklípkan Smithův

Mezi největší pavouky na světě patří sklípkan. Krásný sklípkan Smithův pochází z pouští Střední Ameriky. Pokud není v dobré náladě, odhazuje dráždivé chlupy.

☀ Moucha domácí

Moucha domácí je známý, nepříliš oblíbený host v domácnostech po celém světě. Její ústní ústrojí je stavěno na přijímání tekuté stravy. Mouchy často přenášejí nemoci.

☀ Mravenec

Pozoruhodní mravenci se díky přizpůsobivosti, organizovanosti a pracovitosti rozšířili do všech koutů světa.

☀ Krevetka severní

Krevety mají podobně jako ostatní rakovci stopkaté oči a dlouhá tykadla. Larvy krevet jsou součástí mořského planktonu.

Sklípkan Smithův

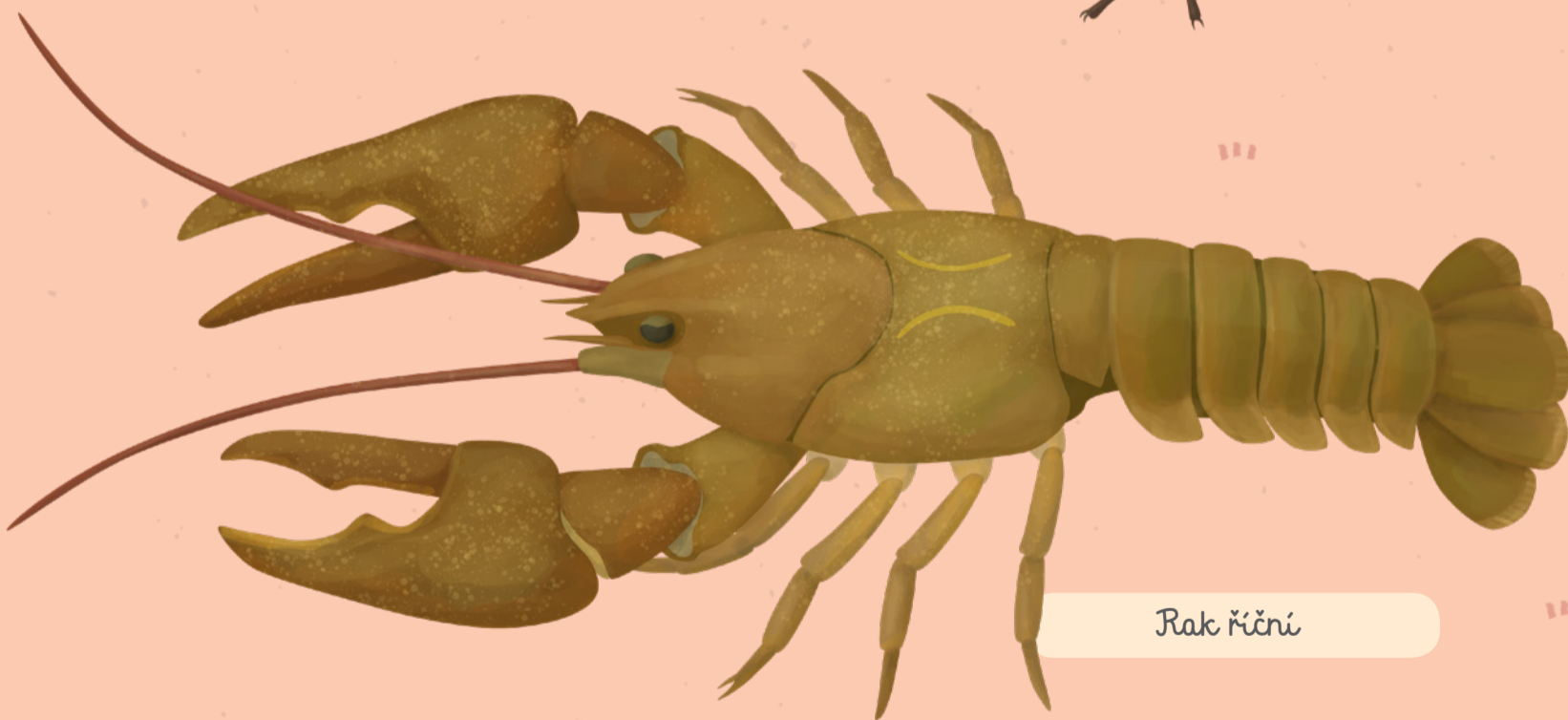
Vážka

Cvrček polní

Rak říční

☀ Vážka

Velká křídla a složené oči pokrývající pohyblivou hlavu dávají vážkám skvělé manévrovací letecké schopnosti. Rodí se z nymf žijících ve vodě.

☀ Cvrček polní

U vchodů do podzemního doupěte o sobě dávají samečci cvrčka vědět hlasitou hudební produkcí. Zvuk vytvářejí třením okrajů křídel.

☀ Rak říční

Dříve hojní evropští raci jsou dnes v říčkách a potocích poměrně vzácní. Ukrývají se pod kameny a ve vyhloubených norách v blátě.